

Brussel, 15.2.2023
C(2023) 1007 final

ADVIES VAN DE COMMISSIE

van 15.2.2023

**overeenkomstig artikel 3 bis van Verordening (EG) nr. 715/2009 – België – Certificering
van Fluxys Belgium NV als gasopslagsysteembeheerder**

(Slechts de teksten in de Franse en de Nederlandse taal zijn authentiek)

ADVIES VAN DE COMMISSIE

van 15.2.2023

overeenkomstig artikel 3 bis van Verordening (EG) nr. 715/2009 – België – Certificering van Fluxys Belgium NV als gasopslagsysteembeheerder

(Slechts de teksten in de Franse en de Nederlandse taal zijn authentiek)

I. PROCEDURE

Op 27 oktober 2022 heeft de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (hierna “de CREG” genoemd) de Commissie in kennis gesteld van een voorlopig besluit betreffende de certificering van Fluxys Belgium NV (hierna “Fluxys” genoemd) als opslagsysteembeheerder voor gas.

Overeenkomstig artikel 3 bis van Verordening (EG) nr. 715/2009¹ (hierna “de gasverordening” genoemd) moet de Commissie het meegedeelde ontwerpbesluit onderzoeken en binnen 25 werkdagen aan de certificeringsinstantie een advies verstrekken over de verenigbaarheid ervan met artikel 3 bis van de gasverordening.

II. BESCHRIJVING VAN DE SITUATIE VAN DE OPSLAGSYSTEEMBEHEERDER

Fluxys is de beheerder van de opslaginstructuur in België. Fluxys is reeds gecertificeerd als beheerder van het aardgastransmissienet en is de enige transmissiesysteembeheerder voor gas in België. Opslagsysteembeheerders die onder zeggenschap staan van transmissiesysteembeheerders die reeds gecertificeerd zijn op grond van de ontvlechtingvoorschriften, moeten desalniettemin worden gecertificeerd volgens de procedure van de gasverordening.

Fluxys bezit en beheert de opslaginstructuur van Loenhout, die is verbonden met het Belgische aardgastransmissienet. De opslagplaats van Loenhout heeft een nuttig volume van 9 TWh.

Eigendom, levering of andere commerciële relaties

Fluxys staat onder zeggenschap van Fluxys NV (met 90 % van de aandelen), die op haar beurt onder zeggenschap staat van Publigas (met 77,40 % van de aandelen). De aandeelhouders van Publigas zijn Belgische gemeenten en gemeentelijke holdings.

Naast Publigas heeft de Caisse de dépôt et placement du Québec (hierna “CDPQ” genoemd) op dit moment een minderheidsbelang in Fluxys NV met 19,85 % van de aandelen. CDPQ is een financiële instelling die hoofdzakelijk fondsen beheert voor pensioenstelsels en openbare

¹ Verordening (EG) nr. 715/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende de voorwaarden voor de toegang tot aardgastransmissienetten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1775/2005. PB L 211 van 14.8.2009, blz. 36.

en particuliere verzekeringen in Canada (Quebec). Op 23 september 2022 heeft CDPQ de aanstaande overdracht van haar belang van 19,85 % aan een derde partij aangekondigd.

De overige aandelen van Fluxys zijn momenteel in handen van de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij (hierna “de FPIM” genoemd) en de werknemers en het management van de groep Fluxys.

De Belgische aandeelhouders van Publigas hebben er belang bij de energievoorziening van het land veilig te stellen. Bovendien is de FPIM weliswaar minderheidsaandeelhouder, maar zij heeft er ook belang bij de opslagplaats te vullen en hiervoor stimulansen te bieden. De FPIM is een Belgische federale holding die namens de Belgische Staat aandelen beheert in openbare en particuliere ondernemingen met een strategisch economisch belang voor België.

Als beheerder van een Canadees pensioenfonds is CDPQ een financiële investeerder in Fluxys NV en geen bedreiging voor het correcte gebruik en het correct vullen van de opslaginstallatie. Hoe dan ook is CDPQ minderheidsaandeelhouder.

Er is een overdracht van de aandelen van CDPQ op handen, maar die doet niets af aan deze analyse omdat de nieuwe aandeelhouders een minderheidsbelang krijgen: Energy Infrastructure Partners AG (EIP) 15,24 %, Ethias 1,32 %, AG Insurance NV 1,98 % en de FPIM (die reeds aandeelhouder is) 1,32 %.

Voorts moet worden opgemerkt dat de federale minister van Energie het recht heeft om zich te verzetten tegen elke overdracht of verandering van bestemming van de strategische activa van Fluxys, indien de minister van oordeel is dat deze verrichting de nationale belangen op energiegebied schaadt. De opslaginstallatie van Loenhout is opgenomen in de lijst van strategische activa. Dit betekent dat de minister van Energie zich zo nodig kan verzetten tegen de overdracht van eigendom van deze installatie aan entiteiten uit derde landen die de energievoorzieningszekerheid of de wezenlijke veiligheidsbelangen van de Unie of van België in gevaar kunnen brengen. Daarnaast heeft de federale minister van Energie het recht om twee vertegenwoordigers van de federale regering aan te stellen als adviseur in de raad van bestuur van Fluxys. Deze vertegenwoordigers kunnen binnen een termijn van vier werkdagen bij de minister beroep aantekenen tegen elk besluit van de raad van bestuur van Fluxys dat zij strijdig achten met de nationale richtsnoeren voor energiebeleid, met inbegrip van de nationale energievoorzieningsdoelstellingen.

Het meerderheidsbelang van Publigas in Fluxys komt tot uiting in de samenstelling van de bestuursorganen van die ondernemingen en hun bestuursstructuur. Zo bestaat de raad van bestuur van Fluxys uit twintig bestuurders, waarvan Publigas er elf heeft voorgedragen en CDPQ één. De overige bestuurders zijn zeven onafhankelijke bestuurders en de algemeen directeur van de onderneming. Elke bestuurder heeft één stem en de besluiten van de raad worden genomen door een meerderheid van de aanwezige of vertegenwoordigde bestuurders. De door Publigas benoemde bestuurders kunnen dus alle besluiten van de onderneming nemen, met name alle besluiten die ervoor zorgen dat i) de beheerder van de opslaginstallatie over alle personele, technische, fysieke en financiële middelen beschikt die nodig zijn om de activiteiten van aardgasopslag doeltreffend uit te voeren, en ii) de nodige stimulansen worden geboden om te waarborgen dat de ondergrondse gasopslaginstallatie adequaat wordt gebruikt en gevuld, zodat die installatie een bijdrage kan leveren aan de voorzieningszekerheid van België en de aangrenzende lidstaten en de algehele flexibiliteit van de energiesystemen.

Rechten en verplichtingen van de Unie ten aanzien van een derde land

Fluxys heeft bevestigd dat de opslaginstallatie van Loenhout niet (direct of indirect) onderworpen is aan verplichtingen of verbintenissen van de Unie jegens derde landen en dat er dus geen sprake is van een risico voor de voorzieningszekerheid als gevolg van potentiële rechten en verplichtingen van de Unie ten aanzien van een derde land.

Rechten en verplichtingen van België ten aanzien van een derde land

Fluxys heeft bevestigd dat de opslaginstallatie van Loenhout niet (direct of indirect) onderworpen is aan verplichtingen of verbintenissen van België jegens derde landen en dat er dus geen sprake is van een risico voor de voorzieningszekerheid als gevolg van potentiële rechten en verplichtingen van België ten aanzien van een derde land.

Andere specifieke feiten en omstandigheden

Fluxys maakt geen melding van specifieke feiten of omstandigheden die naast de hierboven reeds verstrekte informatie moeten worden genoemd en die een risico vormen voor de gasvoorzieningszekerheid.

III. VOORLOPIG BESLUIT VAN DE NATIONALE REGELGEVENDE INSTANTIE

De CREG is tot de voorlopige conclusie gekomen dat Fluxys voldoet aan artikel 3 bis van de gasverordening en dat er geen sprake is van een risico voor de gasvoorzieningszekerheid op nationaal, regionaal of Unieniveau dat voortvloeit uit de eigendom, de levering of andere commerciële relaties van Fluxys. In haar voorlopige besluit heeft de CREG de volgende factoren in aanmerking genomen:

- de eigendom die negatieve gevolgen kan hebben voor de stimulansen voor en het vermogen van Fluxys om de ondergrondse gasopslaginstallatie te vullen;
- de rechten en verplichtingen van de Unie ten aanzien van een derde land uit hoofde van het internationaal recht, met inbegrip van overeenkomsten die zijn gesloten met een of meer derde landen waarbij de Unie partij is en waarin de energievoorzieningszekerheid aan de orde komt;
- de rechten en verplichtingen van de betrokken lidstaten ten aanzien van een derde land, die voortvloeien uit door de betrokken lidstaten met een of meer derde landen gesloten overeenkomsten, voor zover die overeenkomsten in overeenstemming zijn met het Unierecht, of andere specifieke feiten en omstandigheden die negatieve gevolgen kunnen hebben voor de stimulansen voor en het vermogen van Fluxys om de ondergrondse gasopslaginstallatie te vullen.

Eigendom, levering of andere commerciële relaties

De CREG is van mening dat er vrijwel geen sprake is van een risico voor de gasvoorzieningszekerheid op nationaal, regionaal of Unieniveau dat voortvloeit uit de eigendom, de levering of andere commerciële relaties van Fluxys.

De CREG zal te zijner tijd toezicht houden op de door CDPQ aangekondigde transactie, namelijk de aanstaande overdracht van haar belang van 19,85 % aan een derde partij.

Rechten en verplichtingen van de Unie ten aanzien van een derde land

De CREG onderschrijft de analyse van Fluxys dat er, gezien de beperkte omvang van de opslaginstallatie van Loenhout en de zuiver nationale aard van de bijdrage ervan aan de voorzieningszekerheid, geen sprake is van een risico voor de voorzieningszekerheid dat verband houdt met derde landen.

Rechten en verplichtingen van België ten aanzien van een derde land

De CREG wijst erop dat Fluxys heeft bevestigd dat de opslaginstallatie van Loenhout niet (direct of indirect) onderworpen is aan verplichtingen of verbintenissen van België jegens derde landen en dat er dus geen sprake is van een risico voor de voorzieningszekerheid als gevolg van potentiële rechten en verplichtingen van de Unie ten aanzien van een derde land.

Andere specifieke feiten en omstandigheden

De CREG wijst erop dat Fluxys geen melding maakt van specifieke feiten of omstandigheden die naast de hierboven reeds verstrekte informatie moeten worden genoemd en die een risico vormen voor de gasvoorzieningszekerheid.

IV. OPMERKINGEN

Overeenkomstig artikel 3 bis van de gasverordening zorgen de lidstaten ervoor dat elke opslagsysteembeheerder, met inbegrip van opslagsysteembeheerders die onder zeggenschap staan van een transmissiesysteembeheerder, wordt gecertificeerd volgens de procedure van de gasverordening, hetzij door de nationale regelgevende instantie, hetzij door een andere door de betrokken lidstaat benoemde bevoegde instantie.

Bij de beoordeling van de mogelijke gevolgen voor de voorzieningszekerheid in de Unie moet de certificeringsinstantie rekening houden met een aantal risico's, zoals uiteengezet in artikel 3 bis, lid 3, punten a) tot en met d), van de gasverordening. De certificeringsinstantie moet met name een grondige analyse uitvoeren van eventuele eigendom, levering of andere commerciële relaties ten aanzien van derde landen, die negatieve gevolgen kunnen hebben voor de stimulansen en het vermogen om ondergrondse opslaginstallaties te vullen.

Tegen de achtergrond van de informatie in het door de CREG meegedeelde voorlopige besluit betreffende de certificering van Fluxys en in het licht van de volgende omstandigheden:

- de eigendom van Fluxys en andere commerciële relaties hebben geen negatieve gevolgen voor de stimulansen voor en het vermogen van Fluxys om de ondergrondse gasopslaginstallatie te vullen. De meerderheidsaandeelhouders zijn Belgische gemeenten en gemeentelijke holdings die er belang bij hebben de opslaginstallatie te vullen. CDPQ, een in Canada gevestigde financiële investeerder, is een minderheidsaandeelhouder die de besluiten van Fluxys niet significant kan beïnvloeden, zodat haar deelneming geen bedreiging vormt voor dat doel;
- er is geen sprake van een risico voor de voorzieningszekerheid als gevolg van een verplichting of verbintenis van de Unie jegens derde landen;
- er is geen sprake van een risico voor de voorzieningszekerheid als gevolg van een verplichting of verbintenis van België jegens derde landen; en
- er zijn geen specifieke feiten of omstandigheden die wijzen op andere risico's die negatieve gevolgen kunnen hebben voor de stimulansen voor en het vermogen van Fluxys om de ondergrondse gasopslaginstallatie te vullen,

is de Commissie van mening dat er geen sprake is van een risico voor de gasvoorzieningszekerheid als gevolg van de eigendom van Fluxys, haar verplichtingen jegens derde landen of andere specifieke feiten en omstandigheden.

Wat betreft het minderheidsbelang van CDPQ in Fluxys NV, met 19,85 % van de aandelen, is de Commissie van oordeel dat de CREG de potentiële risico's ervan voor de voorzieningszekerheid van de Unie naar behoren heeft geanalyseerd. Als beheerder van een Canadees pensioenfonds is CDPQ een financiële investeerder in Fluxys NV en geen bedreiging voor het correcte gebruik en het correct vullen van de opslaginstallatie. Bovendien stelt haar deelneming van 19,85 % CDPQ niet in staat besluiten van Fluxys te beïnvloeden. De geplande overdracht van de aandelen van CDPQ doet niets af aan deze analyse omdat de nieuwe aandeelhouders een minderheidsbelang krijgen: Energy Infrastructure Partners AG (EIP) 15,24 %, Ethias 1,32 %, AG Insurance NV 1,98 % en de FPIM (die reeds aandeelhouder is) 1,32 %. Bovendien voorziet het koninklijk besluit van 16 juni 1994 in een extra waarborg, zoals uiteengezet in het voorlopige besluit, aangezien het de federale minister van Energie in staat stelt zich te verzetten tegen elke overdracht of verandering van bestemming van de strategische activa van Fluxys, indien de verrichting wordt geacht een risico te vormen voor de nationale belangen op energiegebied.

Indien de CREG echter over aanvullende informatie beschikt waaruit blijkt dat er sprake is van – al dan niet toekomstige – leveringen of andere commerciële relaties van Fluxys die negatieve gevolgen kunnen hebben voor de stimulansen en het vermogen om de ondergrondse gasopslaginstallatie te vullen, moet zij de Commissie daarvan onmiddellijk in kennis stellen.

V. CONCLUSIE

Overeenkomstig artikel 3 bis, lid 6, van de gasverordening houdt de CREG bij het nemen van haar definitieve besluit betreffende de certificering van Fluxys in de hoogste mate rekening met bovenstaande opmerkingen van de Commissie en stelt zij de Commissie in kennis van dit besluit.

Overeenkomstig artikel 3 bis, lid 10, van de gasverordening houdt de CREG voortdurend toezicht op de naleving van de in de leden 1 tot en met 4 van het artikel vastgelegde certificeringseisen. Indien de CREG er kennis van heeft dat een geplande wijziging van rechten of van beïnvloeding van Fluxys ertoe zou kunnen leiden dat de eisen van de leden 1 tot en met 3 van het artikel niet worden nageleefd, opent zij een certificeringsprocedure om de naleving opnieuw te beoordelen.

Het standpunt dat de Commissie over deze specifieke kennisgeving inneemt, laat de standpunten onverlet die zij ten aanzien van nationale regelgevende instanties inneemt over andere meegedeelde ontwerpmaatregelen betreffende certificering of ten aanzien van nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de omzetting van de EU-wetgeving, wat de verenigbaarheid van nationale uitvoeringsmaatregelen met het EU-recht betreft.

De Commissie zal dit document op haar website publiceren. De Commissie beschouwt de hierin vervatte inlichtingen niet als vertrouwelijke informatie. Als de CREG van mening is dat dit document overeenkomstig de nationale en EU-regels inzake de vertrouwelijkheid van bedrijfsinformatie vertrouwelijke informatie bevat die zij voorafgaand aan de publicatie wil laten schrappen, wordt de CREG verzocht de Commissie binnen vijf werkdagen na ontvangst van deze brief hiervan in kennis te stellen.

Gedaan te Brussel, 15.2.2023

Voor de Commissie
Kadri SIMSON
Lid van de Commissie

